

'Slidings kunnen direct na regen zonder dat er plaggen loskomen'

DCM-bijeenkomst over O2-concept bij AD'69 in Aalten toont vlakke O2-velden met sterke grasmats

Op 29 november hield DCM Nederland een bijeenkomst voor belangstellenden over het O2-concept bij AD'69 op Sportpark Zuid in Aalten. Hier konden na de presentatie over twee O2-velden lopen. Het hoofdveld is vijf jaar geleden in 2017 aangelegd, het tweede veld in 2019. Na meerdere winters en regenachtig weer kunnen de belangstellenden zien hoe deze velden erbij liggen en de ervaringen beluisteren van de club zelf.

Auteur: Karlijn Raats

Het O2-veld is inmiddels bij bijna iedereen in de branche bekend. Het natuurgasveld is versterkt met het natuurlijke gesteente Lava Oxygen 0-3 millimeter, in een verhouding 1/3 lava, 2/3 grond (bij heel zware grond iets meer lava). Dit lava is poreus, wat het waterbergend en watervasthoudend vermogen vergroot. Het is ook slijtvast waardoor het niet tot stof vergruist, heeft een rondhoekige korrel en een zeer lage nulfractie. Waar zand dat in kleiachtige gronden wordt doorgemengd nog wel eens wil wegzakken, blijft de lava in de toplaag op zijn plek. Kortom, het veld blijft stabiel en droger dan een gewoon natuurgasveld.

Er liggen inmiddels zestig O2-velden in Nederland, waaronder drie bij AD'69 in Aalst (een

daarvan is een hybride met een O2-onderbouw), maar ook twee (een normaal O2-veld en een hybrideveld met een O2-onderbouw) op Sportcomplex AZC in Zutphen, bij Fieldmanager of the Year Jaap Verhagen.

Lava Oxygen

De kwaliteitslava die bij het O2-concept wordt ingezet, heeft een productnaam: Lava Oxygen. Gerrit Klop van DCM legt uit dat dit een duurdere lava is, op basis van de winningslocatie. 'De meeste lava, ook wel bouwlava genoemd, wordt geklopt met dynamiet en fijngemalen en gezeefd. Het nadeel daarvan is dat er veel stof in zit en dat de korrel instabiel is en uit elkaar kan vallen. Lava Oxygen is lava die in een groeve in Duitsland met een kraan van de groeverand af wordt

geschraapt, met een stabiele korrel en weinig stof als resultaat.'

Er komt een opmerking uit de zaal over dat je in de uitvraag geen merken mag noemen. 'Hooguit kun je vragen naar een "finere samenstelling". Maar tegenwoordig roept iedere leverancier om de hoek dat hij dat kan leveren. Hoe schrijf je naar Lava Oxygen toe?' Klop antwoordt dat je wel een concept mag noemen. 'Als je lava uit het O2-concept in het bestek omschrijft, ook als je lava voor een andere toepassing nodig hebt dan voor een O2-veld, krijg je Lava Oxygen.'

Milieuonderzoek

Klop benoemt kort dat een milieuonderzoek van belang is omdat lava als bouwstof in de grond

Gerrit Klop van DCM geeft de presentatie over het O2-concept

Rondgang over de velden

O2-concept

De kwaliteitslava die bij het O2-concept wordt ingezet, heeft een productnaam: Lava Oxygen. Gerrit Klop van DCM legt uit dat dit een duurzame lava is, op basis van de winningslocatie. 'De meeste lava, ook wel bouwlava genoemd, wordt met dynamiet gebroken, daarna fijnge-malen en gezeefd. Het nadeel daarvan is dat er veel stof in zit en dat de korrel beschadigd is en gemakkelijk uit elkaar kan vallen. Lava Oxygen is lava die al meteen als korrel in een groeve in Duitsland wordt gewonnen. Met een schraap-machine wordt de lava uit de groeve gewon-nen. De korrel wordt uitgezeefd en daardoor is de stoffractie minimaal. De onbeschadigde lavakorrel is daardoor stabiel en slijtvast.'

Rutger-Jan Hesselink
Sportaal

'Geen enkele zwarte plek op deze vel-den én overal vlak, dat is goed nieuws'

Rob ten Brink
sportzaken AD'69

Jacco Meijerhof

'Het draait niet zozeer om het aantal speelluren, wel om de speelzekerheid. Die is groot bij een O2-veld'

wordt verwerkt, maar geeft aan dat niemand bang hoeft te zijn dat zijn grond wordt vervuild. 'Alle aangelegde O2-velden voldoen ruim-schoots aan de gestelde milieueisen.'

Frank Huizen van Sportservice Veenendaal, een stichting met eigen werkvoorbereidingsafdeling die drie sportparken met 28 sportvelden beheert, reageert erop: 'Onze stichting beheert een veld dat geruimd moet worden, omdat na onderzoek bleek dat de toegepaste lava vervuild bleek te zijn. Hier moeten we met zijn allen aan de voorkant enorm scherp op blijven.' Klop ver-klart: 'Het is zeer de vraag of er een bewijs van milieuhygiënische keuring is afgegeven voor het materiaal voordat het werd verwerkt. Zorg ervoor dat je daar expliciet om vraagt.'

Klop schetst hoe het milieuonderzoek binnen het O2-concept wordt uitgevoerd: 'Het geac-crediteerde adviesbureau neemt een functioneel mengsel. Dat wordt door een eveneens geaccre-diteerd laboratorium onderworpen aan een P04-onderzoek met uitloogtest. Om de uitloog gron-dig te meten, heeft het onderzoek een omloop-tijd van zes weken. Het onderzoeksbureau dient in overleg met de opdrachtgever de uitslag van

het rapport, met het bijbehorende verwerkings-protocol, in bij de lokale milieudienst.'

Kwaliteit door geselecteerde partners binnen het concept

Klop legt uit waarom het O2-concept voordelen zou opleveren. 'Het borgt de kwaliteit beter. De aannemers die het veld aanleggen en onderhou-den, zijn geselecteerd op kwaliteit; DCM levert kwaliteit op het gebied van organische meststof-fen en het adviesbureau houdt toezicht.' Hij geeft aan dat het adviesbureau niet in de offerte is opgenomen om de objectiviteit van de controles te benadrukken. 'De aannemer is langjarig verantwoordelijk voor het onderhoud en voor de kwaliteit van het O2-veld. Hierdoor is de opdrachtgever verzekerd van goede (na)zorg en goede advisering.'

Praktijk wijst sneldrogend en altijd vlak veld aan

Klop noemt cijfers en claims, ze toeschrijvend aan een O2-veld: 49 procent poriën in de toplaag van een O2-veld (ten opzichte van 36 procent bij een gewoon natuurgrasveld) en daardoor een grotere waterberging, een betere afwatering naar de ondergrond, een goede zuurstofhuis-

houding voor de graswortels en een waterafvoer tot wel 1000 millimeter per etmaal.

Rob ten Brink, die zich bij AD'69 bezighoudt met sportzaken, onderschrijft deze claims tijdens de latere rondgang over de O2-velden, die er strak bij liggen, ook na de flinke regenbuien van de voorgaande week. 'Wij hebben nooit afgelastin-gen op onze O2-velden. De speelzekerheid is tot nu toe dus 100 procent. Er vormen zich nooit plassen. Na een zware regenbui kan er gespeeld worden, want het veld is snel droog. Zodanig, dat er direct weer slidings gemaakt kunnen wor-den zonder dat er plaggen loskomen.'

Ex-voorzitter van AD'69 en voormalig scheids-rechter in het betaald voetbal Raimond Smit voegt daaraan toe: 'Door de betere water- en luchthuishouding is de mat gezond en sterk. En, wat de spelers het belangrijkste vinden: het veld is altijd vlak. Waar zij de grootste hekel aan hebben, zijn kuilen in het veld. Die komen nooit voor bij onze O2-velden. De toplaag van de O2-velden voelen iets zachter aan dan die van ons hybrideveld, maar ze zijn altijd stabiel en vlak.'

Ex-voorzitter van AD'69 Raimond Smit: 'Waar spelers de grootste hekel aan hebben, zijn kuilen in het veld. Die komen nooit voor bij onze O2-velden'

Frank Huizen
Sportservice Veenendaal

'Soms kun je niet onder kunstgras uit'

Rutger-Jan Hesselink, projectleider Sport bij Sportaal, dat de velden van de gemeente Enschede beheert, knikt goedkeurend: 'Ik zie op deze O2-velden geen enkele zwarte plek. Dat is opmerkelijk.'

Veldsoort naar benodigd aantal speeluren

Jacco Meijerhof van Hofmeijer Civiel- en Cultuurtechniek, een van de vaste aanleg-/ onderhoudspartners binnen het O2-concept, neemt de microfoon over van Klop om het verhaal te bevestigen en samen te vatten.

Huizen van Sportservice Veenendaal reageert nog op de afsluiter 'dat een O2-veld meer spelbeleving oplevert, veel lagere aanschaf- en afschrijvingskosten heeft dan een hybrideveld of kunstgrasveld en duurzamer is voor mens en milieu dan kunstgras'. Hij vindt dat een O2-veld niet zo uitdrukkelijk vergeleken kan worden met kunstgras: 'De veldsoort is een afgewogen keuze, omdat elke veldsoort zijn eigen merites heeft, afhankelijk van het benodigde aantal speeluren. In sommige gevallen kun je niet onder kunstgras uit; dan is een club qua velden gewoonweg overbelast. De jeugd voelt zich bovendien meer thuis op kunstgras dan op natuurgras.' Zijn collega Eddie

Het onderhoud van een O2-veld

Het advies vanuit de O2-conceptpartners voor het onderhoud bij een O2-veld luidt: in het groeiseizoen tweemaal per week maaien met de kooimaaiër of maaien met een robotmaaiër, tien keer per jaar wieden, een tot twee keer per jaar rollen, viermaal per jaar bemesten met organische bemesting, vier keer per jaar prikrollen, twee tot vier keer per jaar verticuteren en vegen, onkruidbestrijding en een juiste beregeningsstrategie, aangezien O2-velden snel kunnen afdrogen. Het groot onderhoud bestaat uit in het voorjaar verticuteren, Koro-recyclingdressen en doorzaaien. In het najaar een lichte bezanding en vertidrainen met lange pennen.

Gerrit Klop van DCM geeft als bemestingsadvies mee: 'In lava zit veel kali, calcium en magnesium. Bij de aanleg is vooral fosfaat, circa 40 kilogram, belangrijk om de wortelontwikkeling op gang te krijgen. Ook geef je de eerste twee tot drie jaar wat extra stikstof, 140-150 kilogram voor een sterke gezonde grasmat. Ook het bodemleven is belangrijk, zeker bij een nieuw aangelegd veld. DCM adviseert ook om jaarlijks de bodemstimulant Vivisol 250 kilogram uit te strooien. Dit zorgt voor een gezond bacteriëleven in de toplaag. Lava Oxygen heeft een licht pH-verhogend effect op zure zandgronden.'

Thomassen, de sportveldbeheerder die met regelmaat zijn uitgebreide kennis heeft gedeeld met vakblad Fieldmanager, reageert instemmend.

Meijerhof knikt ook. 'Het O2-concept zet zich zeker niet af tegen kunstgras en is ook geen tegenstander van kunstgras. De overbekende staffel is dan ook realistisch: natuurgrasveld 250-300 uur, O2-veld 300-400 uur, hybrideveld tot 500-600 uur en kunstgras tot 1000 uur.'

Toch plaatst Meijerhof daar meteen een kanttekening bij: 'Het aantal speeluren zegt op zich niet veel; speelzekerheid is belangrijker. Ga je uit van het aantal speeluren om een veldtype te kiezen, kom je soms bedrogen uit: alle wedstrijden worden in het weekend gespeeld, dan zijn alle velden bezet. Om die reden gaat het inleveren van velden, wat soms gebeurt om over te stappen van natuurgras op kunstgras, ten koste van de groei van de vereniging. Om het aantal speeluren van een veld te behalen, zou je ook 's avonds wedstrijden moeten inplannen.' Sportveldbeheerder Thomassen schetst een voorbeeld uit de praktijk: 'De schoen wringt met name bij kleine verenigingen die met iets te veel speeluren zitten en dan te snel naar kunstgras grijpen.

Om tot een zo kostenefficiënt mogelijk veldgebruik te komen, heeft Hofmeijer Civiel- en Cultuurtechniek een tool ontwikkeld. Meijerhof: 'Deze tool, 4Grass geheten, kijkt naar de *total cost of ownership* voor een sportpark. Daardoor kan het zijn dat men beter kan kiezen voor twee O2-velden dan voor één kunstgrasveld. Het helpt om de zaken op een rij te zetten en tot een onderbouwde oplossing te komen. Deze tool is openbaar en gratis toe te passen via een gelijknamige website.'

Natuurgras weer als norm, duurzaamheid als argument

Wanneer de groep over de O2-velden loopt, komt Hesselink van Sportaal terug op de aangehaalde voordelen van een O2-veld. 'Sportaal maakt bij vervanging van kunstgrasvelden op basis van capaciteitsbehoefte telkens opnieuw een afweging. Het automatisch vervangen van een bestaand kunstgrasveld voor opnieuw een kunstgrasveld is daarmee geen zekerheid.' Voor Sportaal geldt bovendien wel degelijk de spelbelevenis van natuurgras als argument. Ik vind dat we de jeugd juist prima kunnen opvoeden met het uitgangspunt dat het beter is om te voetballen op natuurgras. Hun helden in het betaald voetbal spelen allemaal op natuurgras. Hun broeken worden vies na een sliding. Dus willen kinderen lijken op hun helden? Dan is natuurgras de norm, net als vroeger. Geen haan die daarnaar kraaide. Het is maar wat de jeugd gewend is.'

Ondanks de aanschafprijs, exclusief adviesbureau, vindt Hesselink de argumenten voor een O2-natuurgrasveld sterk genoeg. 'Dit type veld levert minder blessures op doordat het vlak blijft, is als natuurproduct gezonder voor mens en milieu, geeft geen rubbergeur af en zorgt voor veel minder hittestress in de zomer dan kunstgras. Ik zie dat deze O2-velden er piekfijn bij liggen. Zoals gezegd, geen enkele zwarte plek én overal vlak. Dat is goed nieuws. Deze natuurgrasveldkwaliteit, in combinatie met de speelzekerheid en de duurzaamheid voor mens en milieu, is waar Sportaal naar op zoek is.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!